

1948

PROGRAM

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIE
PARTIJEN

VAN

BIBLIOTHEEK RU GRONINGEN

2494 3959

ACTIE

De Anti-Revolutionaire Partij

richt zich, met het oog op de a.s. verkiezingen, welke ook ditmaal van groot gewicht zijn, tot het gehele Nederlandse volk.

Zij gaat daarbij uit:

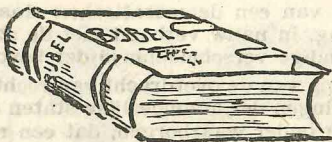
- 1e. Van de belijdenis, dat Christus Koning is over wereld en mensenleven, en dat Overheid en volk beide geroepen zijn tot gehoorzaamheid aan het Woord des Heeren;
- 2e. Van het geloof, dat in de erkenning van Gods geboden als richtsnoer voor het staatsleven de enige mogelijkheid ligt voor het behoud en de zegenrijke werking van gezag en vrijheid, van rechts- en levensorde;
- 3e. Van de overtuiging, dat alleen op grond van die belijdenis en dat geloof krachtig weerstand kan worden geboden aan willekeur en wanorde, aan terreur en tyrannie.

Daarom roept zij in de huidige omstandigheden en gelet op de taak voor de eerstvolgende tijden, den steun en de medewerking in van alle kiezers en kiezeressen, voor de verwezenlijking van het volgende program van actie.

1 Gezag.

De Overheid heeft van Godswegen den plicht het haar toebetrouwde gezag uit te oefenen en te doen eerbiedigen, het volk ten goede.

Nu revolutionnaire woelingen en opstanden het wereldleven teisteren en ons volksleven van binnen uit en van buiten af al meer bedreigen, moet thans op deze centrale Overheidstaak de volle nadruk worden gelegd.

2 Algemene doelstellingen bij de uitoefening van het Overheidsgezag.

De Overheid richtte zich op de handhaving van orde en rust, op de betrachtiging van het recht en op de naleving van de wet, ter beveiliging van den Rechtsstaat.

Zij eerbiedigde den regel, dat de weg naar den rechter voor den burger niet wordt afgesloten.

Zij bestendigde en bescherme de geestelijke vrijheid, de rechtmatige volksvrijheden en de goede zeden.

Zij versterkte de zedelijke volkskracht door te erkennen de eigen roeping en taak der verschillende levenskringen, en steun te verlenen aan de ontwikkeling van ons volkskarakter in Christelijk-nationalen geest.

Zij bevordere in wetgeving en bestuur de gehoorzaamheid aan de Christelijke gerechtigheid voor het politieke en sociale leven in aansluiting aan de behoeften van dezen tijd.

3. Overzeese Gebiedsdelen.

Uitgaande van het beginsel der zedelijke roeping van Nederland jegens Indië en verwerpende de verouderde begrippen „moederland” en „koloniën”, hebbe het Regeringsbeleid, op den grondslag van Nederland's verantwoordelijkheid, ten doel:

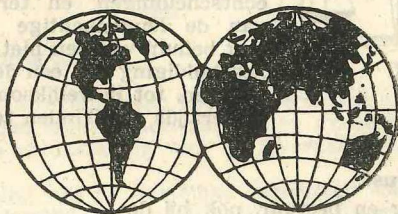
- 1e. Onmiddellijk herstel van orde en rust, van veiligheid voor personen en goederen;
- 2e. Herordering langs wettelijken weg van Nederlands-Indië tot een nieuwen staatsvorm, genaamd „De Verenigde Staten van Indonesië”;
- 3e. Den opbouw van een democratischen staat op federatieven grondslag, in nauw verband met de aardrijkskundige en volkenkundige verscheidenheid der bevolkingsgroepen;
- 4e. De bevordering van de overdracht van rechtsbevoegdheden aan de regeringen der afzonderlijke staten en aan de federale regering onder waarborgen, dat een rechtvaardig en deugdelijk bestuur in staat zij het recht te bestellen en te handhaven, alsmede te verzekeren: de vrijheid van godsdienst en geweten, waaronder begrepen de vrijheid van de zending, de plaats van het Nederlandse en het Nederlands-Indische element en die van de minderheidsgroepen;
- 5e. De handhaving in het centrale bestuur van „De Verenigde Staten van Indonesië”, van Nederland's verantwoordelijkheid ten behoeve van de rechtszekerheid en het welzijn van Indië en zijn bevolkingen, zolang de onder ten 4de genoemde waarborgen niet verzekerd geacht kunnen worden;
- 6e. De bestendiging, met erkenning van de in de historie gelegde banden tussen Indië en Nederland, van een Rijksverband onder de Kroon der Nederlanden, teneinde de onder ten 5e bedoelde Nederlandse verantwoordelijkheid tot haar

recht te doen komen, alsmede ter duurzame behartiging van de gemeenschappelijke belangen.

De hervorming van het Rijksbestel behoort op grondwettige wijze plaats te hebben.

Aan een grondwetsherziening, welke op vitale punten aan den wetgever vrijheid geeft tot afwijking van de grondwettelijke voorschriften, en welke met zich brengt of brengen kan het prijsgeven van het recht van Nederland tot toezicht op de naleving van de onder ten 4de genoemde waarborgen, worde geen medewerking verleend.

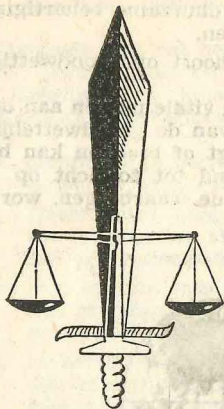

4 Buitenlandse politiek.

Nederland verlene, met inachtneming van de uit principieel en praktisch oogpunt noodzakelijke reserves, medewerking aan de verwezenlijking van de doeleinden van de Verenigde Naties.

Het bevordere krachtig, met eerbiediging van eigen nationale zelfstandigheid:

- 1e. De economische en militaire samenwerking in West-Europa;
- 2e. De economische en militaire samenwerking tussen West-Europa en de Verenigde Staten van Noord-Amerika;
- 3e. Het economisch herstel van Duitsland en zijn wederinschakeling in West-Europa;
- 4e. Het politiek herstel van Duitsland, onder de nodige waarborgen voor vrede en veiligheid.

5. Justitie.

De organisatie zij berekend op de voorkoming van wanordelijkheden, en op, indien nodig, de besliste beteugeling daarvan.

Overgegaan worde, door wijziging van het Wetboek van Strafrecht, tot verhoging van maximum-straffen op misdrijven tegen de veiligheid van den Staat.

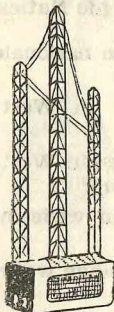
Maatregelen dienen te worden getroffen ter voorkoming van lichtvaardige echtscheidingen, en ter beteugeling van de leugenachtige practijk om, met behulp van een niet-weersproken beschuldiging van een der beide echtgenoten, tot huwelijksontbinding met wederzijds goedvinden te geraken.

6. Zondagsrust.

In wetgeving en bestuur, ook bij de uitvoering van de arbeidswetgeving, worde de Zondagsrust geëerbiedigd en bevorderd.

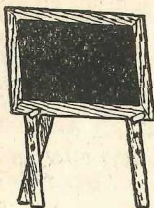
7. Radio-Omroep.

Het radiobestel dient bij de wet te worden geregeld. Voor de wettelijke regeling gelde het volgende als richtsnoer:

- 1e. Erkenning van het recht van den vrijen radio-omroep (ook voor den „wereldomroep”) en verwerping zowel van den „staatsomroep” als van den „eenheidsomroep”;
- 2e. Bevordering van de samenwerking tussen de erkende omroeporganisaties voor technische en andere algemeen aanvaardbare doeleinden;
- 3e. Beschikbaarstelling van zendtijd aan de kerken voor de uitzending van kerkdiensten.

8. Onderwijs.

De grondwettelijke vrijheid van onderwijs en de financiële gelijkstelling van het bijzonder en het openbaar lager onderwijs voor de publieke kassen behoren strikt te worden gehandhaafd. De gelijkstelling worde, waar nodig, verder uitgewerkt.

Voorzover dit op den weg der Overheid ligt, bevordere zij, dat het onderwijs in toenemende mate dienstbaar wordt gemaakt aan de eisen, welke het maatschappelijk leven stelt.

Gestreefd worde naar:

- 1e. Wettelijke regeling van het voorbereidend en van het buitengewoon lager onderwijs, op den grondslag van de financiële gelijkstelling voor de Overheidskassen;
- 2e. Herziening van de wettelijke regelingen voor het Nijverheidsonderwijs en het Middelbaar- en Voorbereidend Hoger Onderwijs, ter bevordering van de vrijheid van onderwijs en het particulier initiatief;
- 3e. Regeling bij wet van het lager- en middelbaar land- en tuinbouwonderwijs.

Voor begaafde kinderen van onbemiddelde ouders worde de gelegenheid geopend voor hun verdere ontwikkeling.

9. Verhouding Staat en Maatschappij.

Voorop sta de bevordering van een Regeringsbeleid, dat het onderscheid tussen Staat en Maatschappij (Overheid en bedrijfsleven) met kracht handhaaft, teneinde aan staatsalmacht en staatssocialisme, de gevaarlijkste bedreiging van onzen tijd, te ontkomen.

De Overheid heeft:

- 1e. de algemene voorwaarden te helpen scheppen voor maatschappelijke ontwikkeling en welvaart, waaruit tevens volgt, dat zij een bepaalde leiding aan het economisch leven geeft;
- 2e. ten behoeve van recht en orde, van veiligheid en gezondheid, maatregelen te treffen, welke uiteraard ook regelen bevatten voor het bedrijfsleven;
- 3e. in een tijd van schaarste en armoede diep in het maatschappelijke en economische leven ingrijpende voorzieningen tot stand te brengen, opdat zo rechtvaardig mogelijke distributie van de beschikbare goederen verzekerd zij;
- 4e. een buitenlandse economische- en handelspolitiek te voeren ten bate van de volkswelvaart.

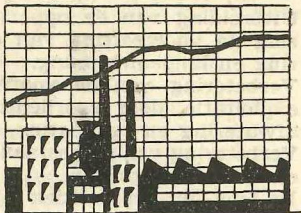
De erkenning van en de steunverlening aan deze Overheids-taak dient gepaard te gaan met de afwijzing van de socialisatie als stelsel of ideaal en van het systeem der door de Overheid algemeen en blijvend geleide economie.

10. Bedrijfsorganisatie.

Bevordering van de bedrijfsorganisatie in overeenstemming met de daaromtrent aanvaarde conclusiën door de Deputatenvergadering, gehouden op 12 Mei 1948 (zie bijlage).

Liquidatie van de „Organisatie-Woltersom”.

11. Sociale Voorzieningen.

Herziening van de Invaliditeits- en Ouderdomswet, teneinde tot een behoorlijke verhoging van de renten te komen.

Wettelijke regeling van een ouderdomsverzekering voor de kleine zelfstandigen.

Vereenvoudiging van de uitvoering der sociale verzekeringswetgeving.

Bevordering van bedrijfsgewijze regelingen voor ouderdomspensioen.

Nadere regeling van het ontslagrecht.

Wettelijke regeling van de wachtgeld- en werkloosheidsverzekering.

Wettelijke regeling van de vacantie.

Bevordering in toenemende mate van het deelhebben van het gehele volk aan de stoffelijke goederen.

12. Landbouw.

Uitbreiding van de oppervlakte cultuurgrond door bevoor-
dering en voortzetting van ontginning, droogmaking, inpolde-
ring en landaanwinning.

Verbetering van de voorwaarden voor economische grond-
exploitatie, door voorlichting, proefcultures, ruilverkaveling,
afwatering en egalisatie.

Verbetering van de bestaansvoorwaarden voor het kleine land-
en tuinbouwbedrijf.

De loon- en prijspolitiek zij gericht op:

1e. een loonpeil in den landbouw, dat gelijk is aan het loon-
peil voor gelijkwaardigen industriearbeid;

2e. een lonende bedrijfsuitkomst
voor land- en tuinbouw.

Herziening van de Landarbei-
derswet met het oog op de ge-
wijzigde bouwkosten.

13. Middenstand.

Uitgaande van de gedachte, dat de middenstand in het alge-
meen en de handeldrijvende en industriële middenstand in het
bijzonder van grote waarde is voor een evenwichtige ontwik-
keling van maatschappij en staat, worde bevorderd, dat met
de rechtmatige belangen van dien stand in wetgeving en be-
stuur voldoende rekening wordt gehouden.

De vrije organisatie van den middenstand, naar principiële
overtuiging, vinde bij de Overheid erkenning en worde in de
gelegenheid gesteld zich tot bedrijfsorganisatie te ontwikkelen.
De Overheidsbemoeiing worde tot het strikt noodzakelijke be-
perkt.

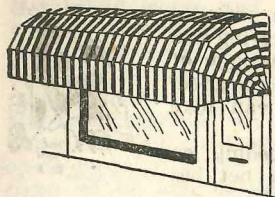
Voorzover en voor zolang prijs- en distributieregelingen nodig
zijn, dienen deze:

1e. niet in den weg te staan aan een redelijke beloning voor
den zelfstandigen ondernemer;

2e. tijdig te worden gepubliceerd;

3e. een zo eenvoudig mogelijk karakter te dragen;

4e. voor ten uitvoerlegging en handhaving geschikt te zijn.

De daarvoor in aanmerking komende vrije middenstandsorganisaties worden in de gelegenheid gesteld over die regelingen advies te geven.

De omzetbelasting behoort, aangezien zij verbruiksbelasting is, steeds te kunnen worden doorberekend.

14. Woningbouw.

Het ontstellende en nog steeds toenemende tekort aan woningen en de daaruit voortvloeiende ernstige gezinsnood nopen tot het treffen van voorzieningen ter bevordering in het snelst mogelijke tempo van den woningbouw, ook voor de grote gezinnen.

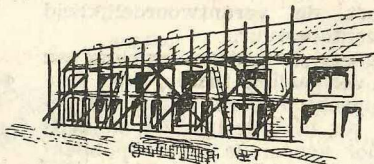
De bouw van noodwoningen en semi-permanente woningen worde tot het strikt onvermijdelijke beperkt.

Bevordering van den particulieren woningbouw.

Inschakeling van de kleinere bouwvakpatroons met hun personeel in den woningbouw, door op ruimere schaal de mogelijkheid te openen voor het bouwen van afzonderlijke huizen of kleine woningblokken. Herscholing van en opleiding tot bouwvakarbeiders.

Reorganisatie van het desbetreffend Departement, teneinde de gemeenten weder haar normale taak ten aanzien van de woningvoorziening te doen vervullen.

Krachtig worde bevorderd, dat de met rijkssteun gebouwde woningen langs den weg van afbetaling in eigendom aan de bewoners kunnen overgaan.

15. Materiële oorlogsschade.

Inzake de vergoeding van materiële oorlogsschade worde als regel aanvaard: uitkering van de vervangingswaarde van het vernietigde of van de herstelkosten van het beschadigde goed, behoudens uitzonderingen ter zake van luxe goederen.

Bij de regelingen voor schadevergoeding en wederopbouw worde zoveel mogelijk het beginsel van decentralisatie toegepast.

16. 's Rijks defensie.

Voortzetting van den opbouw ener kwalitatief sterke en goed uitgeruste krijgsmacht.

Afsnijding en voorkoming van alle niet strikt noodzakelijke uitgaven.

Zorg voor een deskundig en moreel hoogstaand kader, mede ter bevordering van een goede opleiding en discipline.

De geestelijke verzorging van het personeel der krijgsmacht worde in overleg met de kerken geregeld.

17. Provinciën en Gemeenten.

De gemeentelijke autonomie worde hersteld.

Een grotere plaats in ons staatsbestel worde toegekend aan de provinciën.

Herziening vinde plaats van de verdeling van de bestuurstaak over de drie bestuursorganen (Raad, Burgemeester en Wethouders, Burgemeester), in het bijzonder ten behoeve van de bevoegdheden van den Gemeenteraad.

Regeling van het politiewezen in overeenstemming met de verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur.

Een nadere, meer definitieve, regeling van de financiële verhouding tussen Rijk, provinciën en gemeenten worde tot stand gebracht, mede ter bevordering van de zelfstandigheid der genoemde lagere publiekrechtelijke lichamen.

18. Financiën.

Het beleid worde met kracht gericht op de gezondmaking van het Rijksbudget.

Mede daarvoor is de snelle bevordering van een doeltreffende en tevens zo sober mogelijke organisatie van het gehele ambtelijke apparaat en uitbanning van alle bureaucratie geboden. Het belastingstelsel worde, in het bijzonder bij nieuwe belastingvoorstellen, nauwgezet getoetst op de draagkracht der belastingplichtigen en op zijn betekenis voor de verhoging van de productie en de bevordering van de ontplooiing der particuliere krachten.

Maatregelen worden getroffen tot vereenvoudiging van de ingewikkelde belastingwetgeving.

Debet		Saldo		Credit	
Jan	Soldaat	1100	Crediet	1000	
Febr	Soldaat	1100	Crediet	1000	
Mars	Soldaat	1100	Crediet	1000	
April	Soldaat	1100	Crediet	1000	
Mai	Soldaat	1100	Crediet	1000	
Juni	Soldaat	1100	Crediet	1000	
Juli	Soldaat	1100	Crediet	1000	
Aug	Soldaat	1100	Crediet	1000	
Sept	Soldaat	1100	Crediet	1000	
Oct	Soldaat	1100	Crediet	1000	
Nov	Soldaat	1100	Crediet	1000	
Dec	Soldaat	1100	Crediet	1000	
		11000		11000	

19. Verkeer.

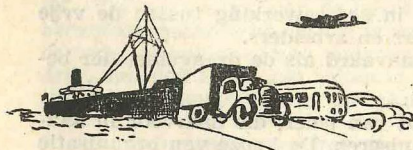
De regeling van het goederenvervoer per auto vinde op zodanige wijze plaats, dat

- 1e. niet tot nationalisatie of socialisatie van dit vervoer wordt overgegaan;
- 2e. de richtlijnen voor concessieverlening in de wet worden opgenomen;
- 3e. binnen het kader van de noodzakelijke coördinatie de rechten van het particulier vervoer worden gehandhaafd;
- 4e. in geval van concentratie van ondernemingen de voorkeur wordt gegeven aan vrijwillige combinaties.

De regeling van het autobusvervoer geschiede op overeenkomstige wijze.

Bij de toewijzing van auto's etc. worden particuliere ondernemingen op denzelfden voet behandeld als de overheids- en semi-overheidsbedrijven.

Aandacht worde geschonken aan de belangen van de binnenvaart, o.a. door:

- 1e. verbetering van vaarwegen;
- 2e. redelijke regeling van scheepvaartrechten;
- 3e. het tegengaan van deloyale concurrentie van de zijde der spoorwegen.

BIJLAGE.

DE BEDRIJFSORGANISATIE.

De Deputatenvergadering der Anti-Revolutionaire Partij, gehouden op 12 Mei 1948, overwegende:

- 1e. dat de gehoorzaamheid aan de Heilige Schrift noopt tot de erkenning, dat ook de maatschappelijke verhoudingen moeten beantwoorden aan de zedelijke normen en de eisen der gerechtigheid, welke in die Schrift zijn geopenbaard;
- 2e. dat deze erkenning vordert een bewerktuiging van het bedrijfsleven als middel ter toepassing van deze zedelijke normen en rechtseisen;
- 3e. dat de huidige levensverhoudingen in het algemeen en die op sociaal-economisch terrein in het bijzonder, een nadere uitwerking en verwezenlijking van de organisatie van den arbeid naar Christelijke beginselen gebiedend voorschrijven;
- 4e. dat die organisatie van den arbeid mede noodzakelijk is ter bestrijding van individualisme en egoïsme en ter versterking van den weerstand tegen staatsalmacht en staatsvoogdij;

besluit:

de volgende conclusiën te aanvaarden als richtsnoer van gedraging voor de Anti-Revolutionaire Partij en roept alle geestverwanten op dienovereenkomstig werkzaam te zijn, ter beleving van de waarheden van het Evangelie.

I. De bedrijfsorganisatie, waaronder wordt verstaan de bedrijfstaksgewijze organisatie van het bedrijfsleven, worde met kracht bevorderd.

II. De bedrijfsorganisatie worde als regel in het leven geroepen op initiatief van en in samenwerking tussen de vrije organisaties van ondernemers en arbeiders. Deze organisaties worden aanvaard als de draagsters der bedrijfsorganisatie.

III. Het is de morele plicht van ieder, die daarvoor in aanmerking komt, zich te organiseren. De keuze van organisatie

geschiede in overeenstemming met geloofs- en levensovertuiging. Dwang tot het zich organiseren blijve achterwege, mede tot behoud en versterking van het karakter der vrije organisaties van ondernemers en arbeiders.

IV. De bedrijfsorganisatie heeft ten doel de rechtsorde van den arbeid te handhaven en tot verdere ontwikkeling te brengen. Zij zorge voor de regelingen, welke noodzakelijk zijn met het oog op de goede verhoudingen, de rechtsbevordering en de rechtstoepassing in het bedrijf (geheel van ondernemingen, welke behoren tot denzelfden bedrijfstak).

V. De bevoegdheid van de bedrijfsorganisaties om regelingen bij verordening vast te stellen voor allen, die tot den bedrijfstak behoren, worde erkend, voorzover de toepassing van de rechtvaardigheid de totstandkoming en uitvoering van zulke regelingen noodzakelijk maakt.

VI. De werkzaamheid der bedrijfsorganisatie hebbe betrekking zowel op de economische als op de sociale aangelegenheden. De vorming van afzonderlijke secties voor sociale en economische zaken verdient aanbeveling.

VII. De vertegenwoordiging van de ondernemers- en arbeidersorganisaties in de bedrijfsorganisatie worde geregeld op paritaire basis, met dien verstande, dat deze voor de economische aangelegenheden niet onder alle omstandigheden noodzakelijk is.

VIII. De bedrijfsorganisatie betreffe allereerst de z.g. horizontale organisatie. De wijze, waarop verticale verbindingen of verbanden tussen bedrijfsorganisaties kunnen worden tot stand gebracht, is afhankelijk van den aard der te treffen voorzieningen.

IX. De vaststelling van de bevoegdheden en de taken van de bedrijfsorganisatie houde nauw verband met de betekenis van de vrije organisaties van ondernemers en arbeiders in elk bedrijf, met den stand van zaken in iederen bedrijfstak, met den groei der verhoudingen en den geest in elke bedrijfsorganisatie.

X. De organisaties van ondernemers en arbeiders hebben een

levenskrachtige en het bedrijfsleven bevruchtende bedrijfsorganisatie te bevorderen. Voor de juiste tenuitvoerlegging van die taak is het noodzakelijk, dat zij een voortdurend nauw contact onderhouden met haar leden en met hen, die in de bedrijfsorganisatie zitting hebben.

XI. De bedrijfsorganisatie heeft de bedrijfsrechtspraak tot ontwikkeling te brengen op zodanige wijze, dat op de rechtswaarborgen geen inbreuk wordt gemaakt.

XII. Een centraal orgaan — Sociaal-Economische Raad — worde in het leven geroepen, waarvan de leden voor 1/3 door de centrale organisaties van ondernemers, voor 1/3 door de centrale organisaties van arbeiders en voor 1/3 door de Overheid worden aangewezen.

Dezen Raad worde de bevoegdheid toegekend de Overheid te adviseren, desgewenst ook eigener beweging, ten aanzien van alle Overheidsmaatregelen, welke betrekking hebben op het bedrijfsleven.

XIII. Ondernemingsraden (samengesteld uit de daarvoor door de arbeidersorganisaties aangewezen personen en staande onder de leiding van den ondernemer of van dengene, die in zijn plaats optreedt), worden voor de daarvoor in aanmerking komende ondernemingen gevormd, welke tot taak hebben binnen het kader der bedrijfsorganisatie den goeden geest, de samenwerking en de arbeidsvreugde in de onderneming te bevorderen, te adviseren over de voor advies in aanmerking komende bedrijfsbelangen, en zo nodig of wenselijk, nadere regelingen te treffen voor de uitvoering en toepassing van de algemene voorschriften, welke voor den bedrijfstak gelden.

XIV. De Overheid houde zich buiten het bestuur der bedrijfsorganisatie.

Zij bevordere de totstandkoming van een wet op de bedrijfsorganisatie, welke de regelen bevat ten aanzien van de instelling, de erkenning en de bevoegdheden van de bedrijfsorganisatie, den Sociaal-Economischen Raad en de ondernemingsraden en voor haar extern toezicht met betrekking tot de regelingen en verordeningen van de bedrijfsorganisatie.